

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор
на шість місяців	10 кор
на чверть року	5 кор
на місяць	1.70 кор

За границею

на цілий рік	16 рублів
або 36 франків	
на шість місяців	8 рублів
або 18 франків	
Поодинокі числа по 10 сот.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5 1/2 год. пополуночі.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Ходуцького). Експедиція місцями в Агенції Соколовського в псалмі Галемана.

Рукописи зветься єдиною на повне єдиною застереженою. — Рекламісти не очікувати ніякої відплати. — Оголошення значно дешевше, ніж у «Надєснаних» 40 с. від стрічки. Подарки і приватні доносення по 3 і с. від стрічки.

Дбаймо про віділову школу ім. Шевченка і руску семінарію учительську у Львові!

(+) Від кількох літ удержує Руске Товариство педагогічне віділову школу ім. Шевченка, котра уже має право публичности. В сій школі здобувають собі рускі дівчата потрібне їм основніше образование і виховане на народних основах, а скінчивши з добрим успіхом сю школу, можуть убігати ся о тимчасові посади учительські, коли ще придбають собі свідоцтво з жіночих робіт або фреблівського курсу, або можуть перейти до женьської семінарії учительської. Та віділова школа дає отже спомогу витворити більше число руских сил учительських або взагалі рускому жіноцтву дати більше як доси можна було образоване.

Задля того заслугує ся школа з боку рускої суспільности більшої уваги і помочи. Іменно тепер, коли наближає ся початок нового року шкільного, повинна руска суспільність передовсім дбати о те, щоби рускі дівчата як найчисленніше заповнили сю школу. Она бо має підготовити також той матеріал, котрий опісля має заповнити женьську семінарію учительську.

Не сумніваємо ся, що фреквенція в женьській семінарії учительській, основаній Руским Товариством педагогічним значно сего року збільшиться ся, бо вторік лише опізнене дозволу на єї відкритє причинило ся до того, що так мало зголосило ся на перший рік. Тимто задалегідь всі ті, що мають намір вислати ся до учительської семінарії, повинні подумати о відповіднім підготовленю. Руска суспільність повинна не словами, але ділом показати світові і міродатним чинникам, що відчуває потребу рускої семінарії учительської і що така семінарія може дійсно удержати ся і принести хосен рускому народові і краєві.

На рускій суспільности спочиває однак не лише обовязок подбати про відповідну фреквенцію в школі віділовій ім. Шевченка і в женьській семінарії учительській, заснованій Руским Товариством педагогічним, але також обовязок подумати про забезпеченє єствованя обидвох сих важних для руского загалу шкіл. Материяльні засоби Руского Товариства педагогічного вельми скупі, щоби оно могло своїми силами удержати такі дві школи. Краєвий сойм уділяє вправді для віділової школи ім. Шевченка 8000 К річної підмоги, однак се покриває ледви дрібну частину значних видатків на уміщенє школи, на оплату вельми скромненьку учительських сил, котрі і з свого боку приносять патріотичну жертву своєю працею. По троха пособляють удержаню сєї школи народні рускі товариства а також поодинокі патріоти своїми датками. Але семінарія учительська не ді-

стає поки-що ніяких підмог з публичних фондів і обмежена лише на добровільні жертви рускої суспільности. З кожним роком, в міру того, як збільшає ся число клас, прибувають значні видатки на уміщенє, на опал, на наукові прибори, на сили учительські і т. п. Отже потреба і збільшеня рускої жертволюбности. Як-раз тепер пора численних весіль, празників і т. п. торжеств, нехай же руска молодіж при таких нагодах не забуває пригадати зібраним про єствованє рускої віділової школи і учительської семінарії та про їх великі материяльні потреби. Кождий хочби як дрібний даток причинить ся до розвитку й удержаня сих шкіл. Але кого стати на більшу жертву, нехай не поскупить, а особливо відкликуємо ся до наших грошевитих патріотів, щоби розпоряджаючи своїм майном в завіщанях не забували передовсім про Руске Товариство педагогічне і удержувані ним школи, інститути і бурси. Тим способом можуть положити тривкі підвалини до забезпеченя єствованя сих інституцій до збільшеня числа свідомих і образованої рускої інтелігенції, головно жіночої, а рускі жєнщини виховані і образовані в щирим народнім руским дусі будуть тими верстальками, що піддержувати муть в рускій суспільности патріотичного духа і щире народне житє. Тим лише способом зможемо культурно двигнути наш нарід і поставити єго поруч інших народів австрійських.

Дівочий ліцей в Перемишли.

Вихованє молодожі уважавсь загально вельми важною підмогою розвою в житю кожного народа. Перед дваццати літами нарід руский в Австрії крім академічної гімназії у Львові не посідав ані одної школи середної. Не ліпше представлялась справа учительських семінарій та шкіл середних, бо крім шкіл сільських та кількох утравієтничих семінарій не могли Русини і на тім полі нічим виказатись. Днесь по дваццати роках много уже змінилось на ліпше: маємо в самій Галичині чотири мужєські гімназії з руским язиком викладовим, вопри збільшенє число мужєських семінарій суть дві женьські утравієтничі семінарії в краю, вкінци маємо чотирокласові і віділові міські школи так мужєські як і женьські з рускою мовою викладовою. Єслиж мужєські інституції шкільні ведєві в дуєї народнім суть всюди важним чинником національного розвою, то неменше значіне (а може в певній мірі і більше) мають народні женьські заклади виховавчі. Отже з жіночих інституцій виходить рікрячно молоде поколіне, що має колись в суспільности відограти так важну ролю; звідєс виходять ті, що мають стати колись образованими жєнами і матерями.

Зрозуміли ту вагу передовсім рускі патріоти в Перемишли і от єще перед звиж дваццати роками виринула тут серед членів рускої капі-

тули гадка, щоби заснувати рід бурси для женьської молодожі а то в тій цілі, щоби біднішим дівчатам подати спомогу користати з наук в публичних школах а через веденє бурси в релігійно-національнім дуєї заховати і охоронити ту молодіж від посторонних шкідлих впливів. Інїциатором тої животворної думки був б. п. крилошанин о. Лев Кордасевич. Він то з добровільних датків зібраних при ріжних нагодах, які значно побільшив своєю власною жертвою, зложив уже в р. 1881 показну квоту 8000 К і віддав єї до розпорядимости комітету, котрий завязав ся за єго почивом як-раз в тимже році для заснованя рускої жіночої бурси. Комітет від сєї пори працював невпинно аж до р. 1888. Він заснував товариство, котре постаралось о доходи з державної фантової лєтерії і тим чином значно приблїшило фондів на повстати маючу бурсу. В воцї 1888 вносили ті фонди уже поважну суму звиж 120.000 К. Тому серед суспільности рускої в Перемишли повстала гадка, щоби суму тую обернути на красшу ціль: замість бурси мала заснуватись школа з руским язиком викладовим, з котрої би користали не тільки бідніші, але і засібніші дівчата за певною оплатою в закладї. На тій то підставі зміненє первісний статут і товариство прийло тоді назву «Руский Інститут для дівчат в Перемишли». Улекшив вельми задачу сему товариству б. п. крилошанин о. Григорій Шашкевич, відпродавши товариству свою реальність повисше гр.-кат. катедральної церкви.

Тепер розходило ся о будову будинку шкільного на місце здемольованого дому на закупленій реальности. Заняв ся тим щиро новий віділ товариства в р. 1892. Душею тої віділу був тодішний крилошанин а теперішній Єпископ і щедрий покровитель Інститута, о. Константин Чехович. Єго то заходом при ревній співучасті цілого віділу (в котрім особливо дуже потрудили ся професори II гімназії: Димитрій Чеховський і Алексій Ярема — а пізніше старший комісар ц. к. Дирекції скарбу Іван Матковський), удало ся по трех роках здвигнути величавий будинок в правдиво європейським стилю, призначений на школу і приміщенє учениць в Інституті.

Будинок уже стояв готовий та рівночасно робили ся стараня, щоби виднати у високої ради шкільної краєвої дозвіл на отворенє дівочої школи вишого типу з рускою мовою викладовою. Справою тою заняв ся горячо директор II гімназії і довголітний член віділу Інститута Вп. Григорій Цеглинський. Він то випрацював плян науки в отворитись маючій школі. Справа нелегка, єсли зважить ск, що тогді не було єще ніяких руских жіночих шкіл та що школа Інститута мала обсягом науки значно перевисшити вимоги науки подаваної в галицких женьських школах віділових. Однак і та трудність при невпинній праці була поборена. Завдяки трудам п. директора Цеглинського пляни були в розмірно короткім часі вироблені і Високими Властями шкільними затвержені, так що в осєни р. 1895 товариство Руский Інститут могло за дозволом Високої Ради шкільної краєвої приступити до отвореня своєї школи.

Рік 1895 на все буде памятный в історії

Від 36 літ єствуючий

ГОДИНИКАРСКО-ЮВЕЛЕРСКИЙ МАГАЗИН

ЮЛІЯНА ДОМБРОВСКОГО
у Львові, ул. Гетьманська ч. 4.

поручає: бриланти, перли, золоті і срібні вироби, заручинні перстінці, шлюбні обручки, будильники, годинники великі і малі в великім виборі з першорядних світових фабрик по найнижших цінах. 99(4.8)

